

Lausunto Keliber Technology Oy:n malminetsintälupahakemuksesta / Vanhaneva

KHALL 02.12.2024 § 283
477/11.01.00.03/2024

Valmistelija

ympäristötarkastaja Hanna Puputti puh. 050 304 2254

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla lausuntoa liitteenä olevasta Kaustisen kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta. Erityisesti Tukes pyytää mainintaa tutkimussuunnitelman mukaisen toiminnan vaikutuksista alueen kaavatilanteeseen, ympäristö- ja muista vaikutuksista.

Kyseessä on uusi malminetsintälupahakemus. Hakemusalue hankenimeltään Vanhaneva sijaitsee kokonaisuudessaan Kaustisen kunnan alueella ja on kokonaispinta-alaltaan 343,55 ha. Hakemusalueen pohjoisosa ulottuu louhosalueiden osayleiskaavan alueelle. Hakemusalue koostuu pääosin talousmetsästä, suosta ja pellostä. Alueella ei sijaitse luonnonsuojelullisia kohteita eikä pohjavesialueita, mutta alue sijoittuu Vionnevan luonnonsuojelualueen lähetyville. Etäisyys Natura-alueeseen on lähimmillään noin 500 metriä. Hakemusalueella ei sijaitse muinaismuistikohteita, kuten esim. tervahautoja.

Tutkimusalueella ei ole muodostunut ennestään kiviainesjätettä tai jätealueita. Hakemusalueen alavimmat kohdat ovat salaojitettuja ja metsät metsätalouksikäytössä. Hakkuualueilla moreeni on usein paljastuneena.

Hakemusalueella käytettävät tutkimusmenetelmät ovat ennen luvan voimaan astumista jokamiehen oikeuksiin kuuluvaa pienimuotoista näytteenottoa (lohkare ja moreeni). Luvan ensimmäisen ja toisen voimassaolovuoden aikana kallio- ja pohjamoreeninäytteenottoa. Luvan toisena ja kolmantena vuotena kallionpintänäytteenoton tulosten perusteella kohdennettua kairausta ja luvan neljäntenä voimassaolovuotena tulosten tarkastelua, malminetsintäluvan tarkempaa rajaamista ja mahdollisesti löydetyn mineralisaation tarkempaa tutkimista.

Lupahakemukseen liittyvä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on toimitettu erillisenä tiedostona.

Lausuntopyyntö karttoineen sekä kaivannaisjätteen jätehoitosuunnitelma nähtävillä sähköisessä kokoushallinnassa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Minna Nikander

Esitys

Kaustisen kunnanhallitus antaa seuraavan lausunnon:

Kairauksessa käytettäviä huuhteluvesiä ei saa laskea tutkimusalueella oleviin vesistöihin tai ojiin/jokiin. Ympäristölle herkissä kohteissa, esimerkiksi järvien ja jokien läheisyydessä tai luonnonsuojelun erityiskohteilla tulisi kairaus toteuttaa suljetulla vesikierrolla, jolloin kaivannaisjätteeksi luokiteltu kairaussoija saadaan talteen otetuksi.

Hakemusalue ei sijoitu luokitetulle pohjavesialueelle. Paineellista pohjavettä voi esiintyä alueella ja tämä tulee ottaa huomioon kairauksia suunnitellessa ja tehtäessä. Kairaputket tulee katkaista läheltä maanpintaa sekä tulpata riittävän hyvin. Pelloilla olevat kairaputket tulee poistaa.

Maanomistajien kanssa tulee tehdä sopimukset hyvissä ajoin ennen töiden

aloittamista. Lisäksi tieosuuskuntiin tulee olla yhteydessä hyvissä ajoin ennen töiden aloittamista ja sopia mahdolliset tienkäyttömaksut.

Kaustinen sijoittuu Etelä-Suomen arseeniprovinssiin, jolloin arseenin luontaiset pitoisuudet ovat korkeampia mitä arseeniprovinssin ympäristössä. Arseenia voi esiintyä pohjaveden alimmissa kerroksissa. Tämä tulee huomioida kairauksia suunnitellessa ja toteuttaessa, ettei mahdollinen arseenipitoinen pohjavesi pääse sekoittumaan puhtaan pohjaveden kanssa.

Tutkimusalueen läheisyyteen sijoittuva Vionnevan Natura 2000-suojelualue tulee ottaa huomioon töitä suunnitellessa ja tehtäessä. Vionneva on yksi Keski-Pohjanmaan tärkeimmistä lintusoista ja on linnustoltaan erittäin arvokas. Alueella esiintyy myös luontodirektiivin mukaisia luontotyyppisiä, joiden edustavuudet ja luonnontilat ovat erinomaisia. Alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila tulee säilyttää turvaamalla luonnon omien prosessien mukainen kehitys. Malminetsintä Natura 2000-suojelualueen läheisyydessä ei saa vaarantaa edellä mainittuja seikkoja. Myös muut hakemusalueen läheisyydessä olevat suojelukohteet/muinaisjäännekohteet tulee ottaa huomioon ja työskentelyn tulee tapahtua niin, ettei niiden arvo vaarannu.

Alueella ei ole oikeusvaikutteista asema- tai osayleiskaavaa. Voimassa olevassa Keski-Pohjanmaan maankuntakaavan suunnittelumääräyksessä hakemusalue sijoittuu kaivostoiminnan kehittämisen vyöhykkeelle. Malminetsinnässä tulee huomioida alueen maankäyttö ja mahdolliset koneelliset kairaukset tulee aina suorittaa talviaikaan, maan ollessa roudassa. Ympäristölle herkissä kohteissa tulee käyttää mahdollisimman vähän ympäristölle haittaa aiheuttavia menetelmiä.

Pyydämme Tukesia tarkastamaan ja huolehtimaan, että hakemuksissa olevien karttojen kunnat ovat selvästi näkyvillä.

Päätös

Hyväksyttiin.
